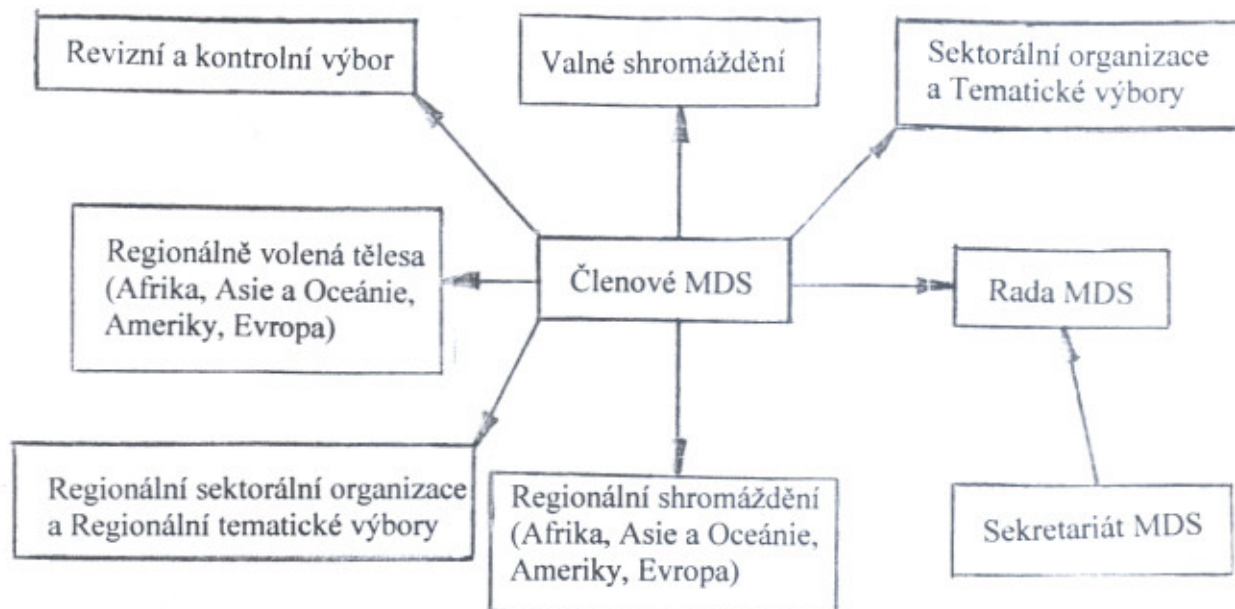
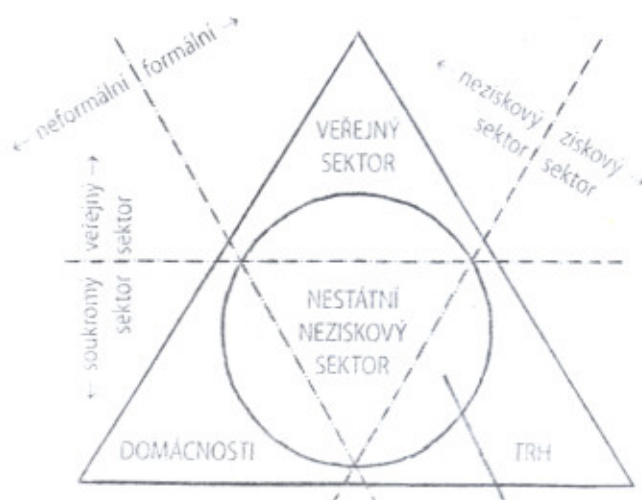

Příloha 1 - Organizační struktura MDS

Zdroj: ICA, 2005 – 2007b. Překlad vlastní.

Příloha 2 - Členění národního hospodářství podle Victora A. Pestoffa – tzv. Pestoffův trojúhelník; a zařazení družstev mezi nestátní neziskový a tržní sektor

Zdroj: Rektořík a kol., 2001.

družstvo jako hraniční organizace mezi nestátním neziskovým a tržním sektorem

Anglický továrník a filantrop, utopický socialista. Chtěl nastolit spravedlivější společnost a zejména zlepšit životní podmínky dělníků. Za zdroj zla ve společnosti považoval nevědomost. Nechtěl však (jako později Marx) uspišit společenské změny revolucí, ve kterou by vyústil třídní boj, ale evolucí, mírovým postupným vývojem.

Owen vytvořil představu o budoucí spravedlivé a mravné společnosti, která by sestávala z federace zemědělsko-průmyslových družstevních komunit či osad, kde by každý pracoval podle svých schopností a byl odměňován podle svých potřeb. Na založení komunity by její členové dostali počáteční kapitál od uvědomělých kapitalistů. Vlastnictví kapitálu by bylo společné, ale vlastnictví spotřebních věcí by bylo osobní. V komunitě měl každý pracovní povinnost, a to spojením duševní a fyzické práce.

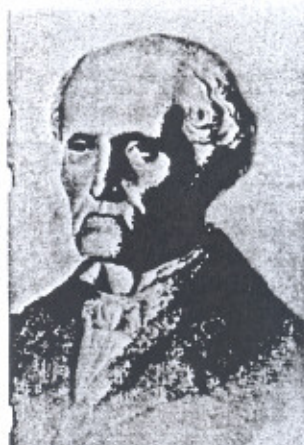
Své myšlenky nejprve uskutečňoval ve své továrně ve Skotsku, kde zavedl sociální přístup k dělníkům. Napsal o nich poté ve své knize **„Nový pohled na společnost a správa hrabství Lanark“**. Poté založil a spolufinancoval dvě pracovní komunity – **„New Harmony“** v USA a **„Harmony Hall“** v Anglii. Tyto komunity však nakonec nebyly úspěšné. Owen o novém uspořádání společnosti napsal v dílech **„The Book of the New Moral World“** (1820), **„Lectures on the Entire New State of Society“** (1830), **„What is Socialism?“** (1841) a rovněž publikoval v časopise **„The New Moral World“**, který editoval a který vycházel od roku 1834.

Ve 30. a 40. letech 19. století vzniklo několik návrhů a praktických pokusů o založení bankovních domů, které by sloužily jako ochrana dělníků před vykořisťováním – jejich fungování bylo založeno na vydávání směnných poukázek, jejichž hodnota vycházela z práce nutné na výrobu zboží. Zboží pak bylo za tuto cenu prodáváno. Banky byly inspirací pro vznik nákupních a spotřebních sdružení malých výrobců.

V roce 1832 Owen založil (nebyl však první) **„Equitable Labour Exchange Bank“** (Banka pro zprostředkování ceny práce), jejíž členové dostali za své zboží poukázky, na kterých byl napsán počet odpracovaných hodin a za tyto poukázky si mohli od Banky koupit jiné zboží. Systém však nebyl úspěšný, protože o některé zboží nebyl vůbec zájem, kdežto jiné zboží bylo levně skupováno spekulanty a poté draze rozprodáváno, takže Bance hrozilo, že zkrachuje. Proto Banka začala určovat ceny tržně, což však bylo v rozporu s jejím posláním, a po dvou letech činnost ukončila.

Přestože Owenovy myšlenky byly časem přehodnoceny jako příliš idealistické a začaly se prosazovat praktičtější návrhy, staly se ve své době velkou inspirací.

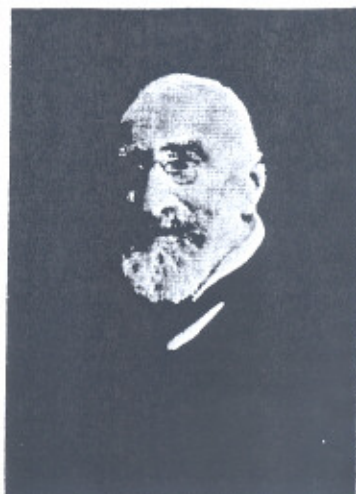
Příloha 4 – Charles Fourier

Utopistický myslitel a inspirátor
družstevníků.

Zdroj: Birchall, 1997: 21.

Příloha 5 – Profesor Charles Gide

Zdroj: Birchall, 1997: 39.

Příloha 6 – Rochdale Pioneers

Třináct z 28 Rochdalských průkopníků.

Obchod Rochdalských průkopníků v Toad Lane. Uprostřed na obrázku je Charles Howarth, autor Rochdalských principů.

Zdroj: Birchall, 1997: 6, 7.

Příloha 7 – Schulze-Delitzsch a Raiffeisen

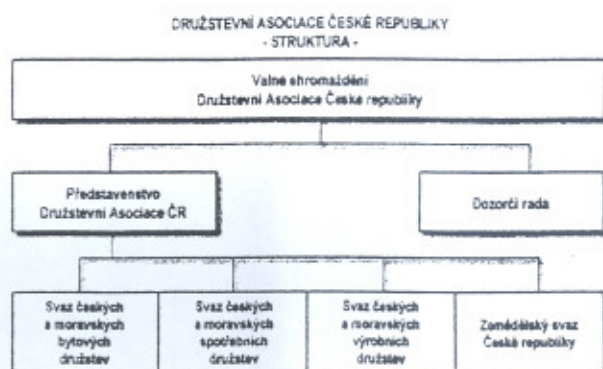
Franz Hermann
Schulze-Delitzsch

Friedrich Wilhelm
Raiffeisen

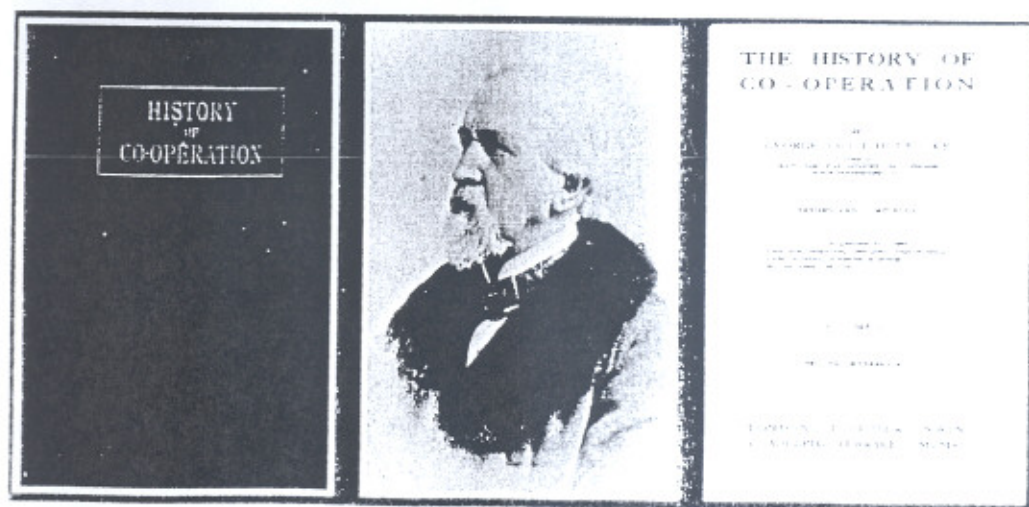
Zdroj: Birchall, 1997: 12, 13.

Příloha 8 – Organizační struktura Družstevní Asociace ČR

Zdroj: Hesková, Wilson, Šubertová, 2005: 45.

Příloha 9 – George Jacob Holyoake

Jeho kniha „Historie družstevnictví“ velmi přispěla k rozšíření družstevní myšlenky v Evropě.

Zdroj: Birchall, 1997: 37.

Zdroj: Birchall, 1997: 39.

Příloha 11 - Plný text usnesení, který byl přijat Sjezdem v Londýně v roce 1895, a který měl sloužit jako vodítko pro ty, kdo načrtnou Stanovy MDS:

Článek 1

„Mezinárodní družstevní svaz je vytvořen sdruženími a osobami, které se nyní nebo v budoucnosti připojí k práci započaté zesnulým Vansittartem Nealem a jeho přáteli; aby propagovali družstevnictví a podílnictví na zisku ve všech jejich formách“.

„Usnesení Prvního Mezinárodního družstevního kongresu (Londýn, 19. – 23. srpna 1895) budou sloužit jako vodítka pro přípravu Stanov Svazu, a pro jeho působení. Tato usnesení jsou následující:“

1/ Navrhl G. J. Holyoake, Brighton.

Podpořil Charles Robert, Paříž.

„Organizace a jednotlivci, kteří podepsali své přistoupení, tímto zakládají Mezinárodní družstevní svaz, aby pokračovali v práci započaté zesnulým Edwardem Vansittartem Nealem a jeho přáteli.“

2/ Navrhl M. D'Andrimont, Belgie.

Podpořil Robert Powell, Rochester.

„Byl jmenován Prozatímní ústřední výbor Svazu, který tvoří: Cavalieri, J. C. Gray, E. O. Greening, A. Micha, N. O. Nelson, Charles Robert, Aneurin Williams a H. W. Wolff.“

„Prozatímní výbor byl instruován, aby rozvážil vhodné Stanovy Svazu a představil je tomuto Kongresu před jeho skončením.“

3/ Navrhl H. W. Wolff, Londýn.

Podpořil Edouard Séve, belgický generální konzul.

„(Výkonný – pozn. L. Z.) výbor byl jmenován, aby konzultoval s Prozatímním výborem, který byl již jmenován, se zvláštním zřetelem ve věci obchodních vztahů mezi družstevníky všech národů.“

4/ Navrhl E. O. Greening, Londýn.

Podpořil R. H. Tutt, tajemník Jižní sekce Družstevní unie.

„Do (Výkonného – pozn. L. Z.) výboru byli jmenováni tito členové: pánové Abt (Švýcarsko), Faber (Dánsko), W. Savage (Francie), Landor (Londýn), Wright (Manchester), Ponti (Itálie), Soria (Francie), de Quéker (Belgie), Peereboom-Voller (Nizozemí), Bignall (Civil Service Supply Association), a slečna Tournierová (Women's Guild).“

„Bylo schváleno, že tito, spolu s pány Blandfordem, Ballardem, Powellem, Greenwoodem, Crocem (Itálie), a hrabětem Rocquigny (Francie), tvoří Výbor.“

Článek 2

„Svaz nezasahuje do politiky ani náboženství.“

Článek 3

„Cíle Svazu jsou tyto:“

a/ „Obeznamit družstevníky všech zemí o družstevnících a jejich práci z ostatních zemí prostřednictvím kongresů, vydávání literatury, a jinými vhodnými prostředky.“

b/ „Prostřednictvím mezinárodní diskuse a korespondence osvětlit povahu opravdových družstevních principů.“

c/ „Vytvořit obchodní vztahy mezi družstevníky různých zemí pro jejich vzájemný prospěch.“

Článek 4

„Svaz se vynasnaží jednat, jak jen to bude možné, prostřednictvím organizací existujících v různých zemích.“

Článek 5

„Prozatímní ústřední výbor, vytvořený usnesením z 19. srpna, pokračuje v úřadování, s názvem Ústřední výbor, do konce příštího Kongresu.“

„Členové jsou následující:

Pan d'Andrimont.....	Belgie
Pan Micha.....	Belgie
Pan E. de Boyve.....	Francie
Pan Kergall.....	Francie
Pan Charles Robert.....	Francie
Pan Dr Crüger.....	Německo
Pan J. C. Gray.....	Velká Británie
Pan Edward Owen Greening.....	Velká Británie
Rt Hon Earl Grey.....	Velká Británie
Slečna Tournierová.....	Velká Británie
Pan Aneurin Williams.....	Velká Británie
Pan Henry W. Wolff.....	Velká Británie
Commendatore Enea Cavalieri.....	Itálie
Onorevole Luigi Luzzatti.....	Itálie
Pan N. O. Nelson.....	Spojené státy“

„Výbor bude mít pravomoc do příštího Kongresu, přidat k stávajícímu počtu (Svazu – pozn. L. Z.) nové členy, vybrané z osob, které jsou členy ke Svazu přistoupivších organizací nebo ty, kteří se připojí jednotlivě.“

Článek 6

„Ústřední výbor zvolí z vlastních členů Výkonnou kancelář, sestávající z předsedy, místopředsedy – který může rovněž jednat jako pokladník, a tajemníka. Tato kancelář bude mít sídlo v Londýně.“

Článek 7

„Výkonnou kancelář Svazu tvoří:

Hrabě Grey, předseda.

H. W. Wolff, pokladník.

E. O. Greening a J. C. Gray, čestní tajemníci,

a A. Williams, asistent čestných tajemníků.“

Článek 8

„Ústřední výbor připraví a na příštím Mezinárodním kongresu představí úplné Stanovy Svazu, do nichž zakotví cíle a principy Svazu tak, jak je definují tato usnesení a na základě následujících řádků:“

a/ Svaz bude mít Ústřední výbor, který bude volen na příštím Mezinárodním kongresu, a poté odstoupí, a bude obnovován v rozsahu ½ na každém kongresu. Pořadí odstoupení bude rozhodováno nejprve na základě losování, poté na základě doby ve funkci. Odstupující členové mají možnost být voleni znovu.“

b/ „V každé zemi bude sekce nebo několik sekcí Svazu, a každá nich bude mít Radu sekce. Všechna družstevní tělesa a družstevníci, kteří se stali členy Svazu jako jednotlivci v rámci jakékoli sekce, budou zastoupeni v Radě sekce.“

c/ „Stanovy určí příslušné funkce Ústředního výboru a Rad sekcí; výši příspěvků a právo a rozsah volebního práva.“

Článek 9

„Ústřední výbor do příštího Kongresu jmenuje jednoho či více dopisovatelů v každé zemi, a může vymezit jejich funkce.“

Článek 10

„Kongresy Svazu se budou uskutečňovat ne méně často než v intervalu tří let, podle rozhodnutí Ústředního výboru. Tyto kongresy se budou konat, jak dalece to bude uskutečnitelné, v každé z členských zemí po pozvání této země uznaném Ústředním výborem. Příští kongres se bude konat příští rok.“

Článek 11

„Družstevní organizace a jednotlivci, kteří se chtějí stát členy Svazu, mohou být přijati.

A/ Ústředním výborem do příštího kongresu,

B/ poté, jak členství určí Stanovy.“

„Svaz zahrnuje dvě třídy členů:

1/ Organizace, jejichž zástupci mají právo hovořit a volit na kongresu.

2/ Osoby, které jsou členy jako jednotlivci, a nejsou vysláni žádnou organizací. Tito mají právo být přítomni a hovořit na kongresech. Jakýchkoli deset z nich může rovněž jmenovat jednoho z nich, který by volil na kongresech. Nicméně, předseda místopředsedové, čestní předsedové a členové Výkonné rady kongresu roku 1895, ačkoli jsou pouze individuálními členy, zůstává jim právo volit na kongresu.“

Článek 12

„Příspěvky pro Svaz do příštího kongresu budou nejméně 2 šilinky na rok pro jednotlivce, a nejméně 1 libra pro organizaci.“

Zdroj: Watkins, 1970: 39–42. Překlad vlastní.

Příloha 12 - Růst MDS

Cílem těchto statistických tabulek je za prvé zachytit zvětšování MDS v desetiletých intervalech, za druhé zachytit růst MDS z hlediska teritoriálního. Čísla (počty družstev) se týkají pouze „jednotlivých“ družstev, nejedná se tedy o svazy nebo federace družstev. Tato jednotlivá družstva byla v příslušných letech členy MDS prostřednictvím různých „zastřešujících“ družstevních organizací či svazů, nebo i jako samostatní členové.

Nápadným zjištěním, které lze z tabulek učinit, je enormní růst počtu členských družstev MDS po druhé světové válce, co se týče jejich celkového počtu. Ve 30. letech 20. století ztratil MDS mnoho členů v Evropě, avšak tyto ztráty byly dobře vyrovnány vstupem mnoha indických a čínských družstev do MDS. Čísla týkající se SSSR jsou zahrnuta pod Evropou, což vysvětluje, proč se evropské družstevnictví zdá tak početné. Na druhou stranu, obrovský nárůst počtu členských družstev v Asii a Americe již dokonce převýšil družstva evropská. Nárůst počtu průmyslových družstev je způsoben mj. tím, že se do této kategorie zahrnují i družstva řemeslnická a výrobní. Rozvoj rybářského družstevnictví si vynutil samostatnou kategorii. Celkový počet jednotlivců, kteří jsou členy družstev sdružených v MDS, se v roce 1967 odhadoval na 250 miliónů. Nelze zjistit, nakolik se tento údaj liší od skutečnosti, protože v některých družstvech kromě členství jednotlivců existuje i členství „rodinné“ nebo „skupinové“.

Zdroj: Watkins, 1970: 361–362.

Základní družstevní společnosti

1928

Družstva	Evropa	Amerika	Afrika	Asie	Oceánie	Celkem
Zemědělská	132 394	1	-	82	-	132 477
Spotřební	43 064	158	-	-	-	43 222
Úvěrová	18 928	7	-	11 583	-	30 518
Bytová	602	4	-	-	-	606
Průmyslová	1 347	-	-	42	-	1 389
Ostatní	342	-	-	-	-	342
Celkem	196 677	170	-	11 707	-	208 554

Zdroj: Watkins, 1970: 362.

1938

Družstva	Evropa	Amerika	Afrika	Asie	Oceánie	Celkem
Zemědělská	35 686	-	-	64 728	-	100 414
Spotřební	30 593	94	1	445	-	31 133
Úvěrová	5 765	-	-	122 130	-	127 892
Bytová	20	-	-	-	-	20
Průmyslová	626	-	-	62	-	688
Ostatní	52	-	-	-	-	52
Celkem	72 739	94	1	187 365	-	260 199

Zdroj: Watkins, 1970: 362.

1948

Družstva	Evropa	Amerika	Afrika	Asie	Oceánie	Celkem
Zemědělská	59 102	917	-	423	1 215	61 657
Spotřební	44 574	3 171	1	4 731	21	52 498
Úvěrová	11 978	1 692	-	198 234	-	211 904
Bytová	2 122	-	-	115	-	2 237
Průmyslová	11 194	-	-	135	-	11 329
Ostatní	3 641	49	-	-	-	3 690
Celkem	132 611	4 829	1	203 638	1 236	343 315

Zdroj: Watkins, 1970: 362.

1958

Družstva	Evropa	Amerika	Afrika	Asie	Oceánie	Celkem
Zemědělská	44 457	1 394	1 204	64 876	700	122 631
Spotřební	32 562	4 965	172	11 264	1	48 964
Úvěrová	6 886	23 783	1 351	227 718	-	259 738
Bytová	7 567	87	8	4 561	-	12 223
Průmyslová	4 864	683	44	31 684	-	36 275
Rybářská	781	199	8	10 097	-	11 085
Ostatní	919	1 300	41	3 675	-	5 935
Celkem	98 036	32 411	2 828	353 875	701	487 851

Zdroj: Watkins, 1970: 363.

1967

Družstva	Evropa	Amerika	Afrika	Asie	Oceánie	Celkem
Zemědělská	55 444	17 012	6 324	81 502	491	160 773
Spotřební	31 431	2 454	80	21 150	643	55 758
Úvěrová	7 978	28 359	1 435	232 142	465	270 379
Bytová	15 322	681	24	12 186	4 444	32 657
Průmyslová	8 640	971	160	51 338	-	61 109
Rybářská	679	262	12	7 070	-	8 023
Ostatní	956	1 245	34	2 778	-	5 013
Celkem	120 450	50 984	8 069	508 166	6 043	593 712

Zdroj: Watkins, 1970: 363.

Zdroj: May, 1929: 13–24. Překlad Vojt. Fišer.

STANOVY
MEZINÁRODNÍHO
DRUŽSTEVNÍHO
SVAZU

ZMĚNĚNÉ XII. SJEZDEM VE ŠTOKHOLMU

V ROCE 1927

PŘELOŽIL VOJT. FIŠER

8

I. ČÁST: ÚSTAVA.

§ 1. Název.

Toto roku 1895 v Londýně založené sdružení se nazývá: Mezinárodní družstevní svaz (International Co-operative Alliance; Alliance Cooperative Internationale; Internationaler Genossenschaftsbund).

Mezinárodní družstevní svaz, v úmyslu pokračovati v díle Poctivých průkopníků rochdalských, má za účel, úplně samostatně a vlastními prostředky stávající vládu soukromého hospodářství, založeného na konkurenčním boji, nahraditi organizací, spočívající na vzájemnosti a svépomoci a hájící družstevní zájmy veškerenstva.

§ 2. Řádní členové.

Svaz jest mezinárodním sdružením národních svazů nebo národních sdružení družstev, národních sdružení družstevních svazů, okresních sdružení nebo okresních svazů družstev a uznaných národních pomocných organizací, připojených národních svazů nebo sdružení národního rozsahu.

§ 3. Účely.

Svaz má tyto účely:

- a) určovati a propagovati družstevní zásady a metody;
- b) rozšiřovati družstevnictví ve všech zemích;
- c) pěstovati přátelské styky mezi členy svazu;
- d) hájiti zájmy družstevního hnutí a spotřebitelů vůbec;
- e) poskytovatí rady a pokyny ve všech otázkách, týkajících se družstevního hnutí, a podporovatí družstevní studie;
- f) podporovatí obchodní styky mezi družstevními organizacemi různých zemí.

§ 4. Metody.

Svaz hledí svých účelů dosáhnouti:

- a) konáním periodických mezinárodních sjezdů;
- b) vydáváním svazového orgánu a jiných publikací;
- c) sbíráním všech tiskopisů, výkresů, fotografií atd., které se vztahují k družstevnímu hnutí;

d) uspořádáním anket a zpracováním mezinárodních prací statistických;

e) sbíráním a udílením informací o hospodářských potřebách různých zemí k účelu vybudování organizace pro mezinárodní styky na družstevní základně a dále navázáním styků k mezinárodním obchodním organizacím, které by mohly být tímto úkolem pověřeny;

f) zvláštní spolupráci s jinými mezinárodními organizacemi, které sledují účely pro družstevnictví důležité;

g) jinými vhodnými a právoplatnými prostředky.

§ 5. Úřední řeči.

Anglická, francouzská a německá řeč jsou úředními řeči ve styku s orgány svazu, jakož i při vydávání publikací.

Oznámení a publikace mohou být sepsány a vydávány také v jiných řečech, jestliže dotyční členové uhradí výlohy s tím spojené, anebo když ústřední představenstvo se na tom usnese.

§ 6. Sídlo svazu.

Sídlo svazu jak ohledně země, tak i místa, stanoví čas od času sjezd.

§ 7. Neutralita.

Svaz nezabývá se ani politikou, ani náboženstvím, on považuje družstevnictví za neutrální půdu, na které muži a ženy nejrůznějších politických názorů a vyznání víry, mohou se scházeti a společně pracovat.

Neutralita, na které spočívá jednotnost družstevního hnutí, má být zachovávána na všech schůzích, jakož i ve všech vyhláškách a v organizacích svazu.

II. ČÁST: ČLENSTVÍ.

§ 8. Okruh členství.

Za členy mohou být do svazu přijaty:

a) národní svazy, nebo národní sdružení (jednoty) družstev;

b) národní sdružení (jednoty) družstevních svazů;

c) okresní svazy nebo okresní jednoty družstev;

d) družstva;

e) uznané národní, pomocné organizace připojených národních svazů nebo sdružení (jednoty) národního rozsahu.

Za družstva ve smyslu § 2 jsou považovány bez ohledu na jejich zvláštní formu:

1. Konsumní družstva, která vyhovují zásadám rochdalským, hlavně vzhledem na

a) rovné právo hlasovací pro členy bez ohledu na počet závodních podílů, které jednotlivý člen převzal;

b) rozdělení své přebytky, nepřihlížeje k obmezenému zúročení závodních podílů, mezi své členy v poměru k jejich nákupům zboží, anebo při-

dělováním ke společným fondům, nebo k účelům vzdělávacím nebo solidárním;

2. všechna ostatní sdružení osob, která mají za účel sociální a hospodářské zlepšování životních poměrů svých členů, podporování podniků na základě vzájemné pomoci a svépomoci a která zachovávají a plní zásady ve stanovách svazu obsažené, jakož i usnesení svazových sjezdů.

§ 9. Jak se získává členství.

Organizace, které chtějí k MDS. přistoupiti za členy, jsou povinny přihlásiti se u správního výboru, při čemž použijí předepsaného formuláře přihlášky, který lze dostati u generálního sekretáře, a k němuž přiloží dva výtisky stanov a poslední výroční zprávy vedle bilance.

S výjimkou družstev, která budou doporučena družstevními svazy, které jsou již členy MDS., vyžádá si správní výbor od zástupců v ústředním představenstvu zastoupené země, do které uchazeči o členství náleží, dobrozdání o účelnosti přijetí jich za členy.

Družstva ve skupinách c), d) a e) § 8 musejí svoji žádost o přijetí za člena podati prostřednictvím národního svazu nebo některého národního sdružení své vlastní země, které jsou již členy MDS.

Ze zemí, kde neexistují žádné družstevní svazy, může být žádost o přijetí za člena MDS. podána přímo správnímu výboru.

Průkaz o členství vydá se každé organizaci, která byla do svazu přijata, po zaplacení prvního ročního příspěvku.

§ 10. Právo odvolací.

Odepřel-li správní výbor přijmouti některou organizaci za člena, může se tato odvolati k ústřednímu představenstvu MDS.

§ 11. Konec členství.

Členství přestává:

a) následkem dobrovolného vystoupení člena. Odhláška musí být předložena aspoň 3 měsíce před uplynutím správního roku;

b) následkem nezaplacení příspěvků; člen, který za 2 za sebou jdoucí roky byl marně upomínán, aby zaslal svůj roční příspěvek a neučinil tak, má být ze seznamu členského vyškrtnut;

c) v důsledku usnesení ústředního představenstva. Členové, kteří jednají proti zájmům nebo proti stanovám svazu, anebo jejichž činnost odporuje zásadám svazem určeným, mohou být vyloučeni.

§ 12. Práva členů.

Práva, nabytá členstvím v MDS. mohou členové vykonávat, jakmile splnili své povinnosti vůči svazu.

Členové svazu jsou povinni:

a) zúčastniti se svými podle předpisů těchto stanov jmenovanými zástupci sjezdu MDS. a podávati svoje návrhy;

b) používat institucí svazem zřízených v poměru ustanovených pro ně předpisů;

c) odebírat bezplatně publikace svazu s výjimkou oněch, které podle usnesení správního výboru budou vydány pouze proti zaplacení.

§ 13. Povinnosti členů.

Členové svazu jsou povinni:

a) zapraviti roční příspěvek podle §§ 16 a 17;

b) dodávati svazu bezplatně všechny jím vydané zprávy a tiskopisy;

c) co nejlépe zodpovídati všechny dotazy, řízené na ně orgány svazu.

§ 14. Čestný výbor.

Při svazu bude utvořen čestný výbor osob z celého světa, které prokázaly družstevnímu hnutí dobrých služeb.

Takové osoby mají být doporučeny ústředním představenstvem a zvoleny sjezdem svazu. Počet členů čestného výboru není omezen. Členové čestného výboru jsou oprávněni zúčastnit se schůzí ústředního představenstva a sjezdů svazu s hlasem poradním.

III. ČÁST: PŘEDKLÁDÁNÍ ÚČTŮ.

§ 115. Správní rok.

Všeckery členské příspěvky jsou splatny 1. ledna každého roku. Organizace, které budou přijaty do svazu po 30. červnu jsou povinny zaplatit pouze polovinu příspěvku za dotčený rok.

Správní rok končí 31. prosince.

Příjmy.

Příjmy svazu pozůstávají:

a) z příspěvků členských;

b) z příjmů z prodeje publikací svazu;

c) z dobrovolných darů a případných pro dobro svazu založených nadací.

§ 16. Příspěvky.

Každý ke svazu přináležející člen má témuž zapraviti takový roční příspěvek, který je v poměru k velikosti a hospodářskému významu členstva. Ustanovení tohoto příspěvku ponechává se na vůli členům, předpokládaje, že příspěvek nebude menší než jej ustanovuje § 17 v minimálních sazbách.

Roční příspěvky jest zaslati zcela bez výloh sekretariátu MDS.

§ 17. Výpočet příspěvků.

I. Roční příspěvek, jež má MDS. zapraviti připojený svaz, sdružení, anebo některé družstvo, má být vypočten v poměru k tržbě za zboží, avšak

na různé základně pro družstva s drobným prodejem a Velkonakupní společností.

Doba, ve které tato základna a výpočet příspěvků nabude platnosti, má být stanovena ústředním představenstvem. Dokud ústřední představenstvo takové usnesení neučinilo, mají být roční příspěvky vypočítány na tomto podkladě:

Jednotlivé členství.

II. Nejmenší příspěvek národní organizace, která ve smyslu § 8 odst. a) a b) a národních pomocných organizací, které byly do svazu přijaty podle odst. e), činí 10 liber šterlinků ročně. Při tom každá z těchto národních organizací převezme povinnost přiměti přičleněná k ní družstva, aby své příspěvky platila podle škály § 8 odst. c) a d) přímo stanovené, anebo zaplatila za ně rozdíl mezi sumou od členů docházejících příspěvků a vypočteného příspěvku podle odst. 3. tohoto § stanoveného pro kolektivní členství.

Minimální příspěvek družstva, přijatého do svazu, má podle § 8, odst. c) a d) činiti:

1 libru šterlinků, pakliže počet členů družstva jest menší než 1000 osob;

1 libru šterlinků a 10 šilinků, pakliže počet členů činí 1001 až 3000 osob;

2 libry šterlinků, pakliže počet členů pohybuje se mezi 3001 až 5000 osob;

3 libry šterlinků v případě, že počet členů pohybuje se mezi 5001 až 10.000 osob;

5 liber šterlinků, pakliže počet členů pohybuje se mezi 10.000 až 25.000 osob;

7 liber šterlinků a 10 šilinků, pakliže počet členů pohybuje se od 25.001 do 50.000 osob;

10 liber šterlinků, pakliže počet členů přesahuje 50.000 osob.

Kolektivní členství.

III. Kolektivní členství — to jest členství příslušného národního sdružení tak, že všechny k němu připojené organizace získají členství u MDS. každá pro sebe — získá se zapravením minimálního příspěvku 10 liber šterlinků za svaz nebo sdružení a dalších 10 liber šterlinků pro každou připojenou národní organizaci. Za všechny ostatní k dotčenému svazu příslušející organizace bude vybírán příspěvek, vyplývající z tohoto schema:

1 šilink, pakliže průměrný počet členů činí méně nežli 300 osob;

2 šilinky, pakliže průměrný počet členů pohybuje se mezi 301 a 600 osob;

4 šilinky, pakliže průměrný počet členů pohybuje se mezi 601 a 1000 osob;

6 šilinků, pakliže průměrný počet členů pohybuje se mezi 1001 a 2000 osob;

8 šilinků, pakliže průměrný počet členů pohybuje se mezi 2001 a 3000 osob;

10 šilinků, pakliže průměrný počet členů přesahuje 3000 osob.

IV. Měnovou mírou pro všechny příspěvky jest libra šterlinků. Dokud však trvá nynější znehodnocení peněz v různých zemích, mohou býti příspěvky z dotčených zemí zapravovány podle hodnoty měnivé, kterou stanoví správní výbor MDS., avšak nejméně $\frac{3}{4}$ normálního kursu.

IV. ČÁST: ORGANISACE MDS.

§ 18. Orgány svazu.

Orgány svazu jsou:

- a) sjezd;
- b) ústřední představenstvo;
- c) správní výbor;
- d) generální sekretář.

§ 19. Svolání sjezdu.

Sjezd svazu je svoláván pravidelně jednou za 2 až 3 roky. Místo pro konání sjezdu stanoví podle možnosti sjezd předcházející, jinak rozhodne o něm ústřední představenstvo.

Dobu konání sjezdu a jeho denní pořad stanoví ústřední představenstvo. Oznámení doby a místa sjezdových schůzí má býti i s opisem pořadu jednání a s tištěnými listky k zaslání jmen delegátů doručeno všem členům MDS. 3 měsíce před konáním sjezdu. Jména delegátů nutno kanceláři svazu zaslati aspoň 1 měsíc před sjezdem.

§ 20. Práva.

Sjezd jest nejvyšším orgánem svazu. Jemu zvláště přísluší:

- a) voliti ústřední představenstvo z listiny kandidátů, zástupci různých zemí navržených;
- b) schvalovati zprávy a účty svazové;
- c) určovati sídlo svazu a místo pro konání příštího sjezdu;
- d) usnáseti se o změnách stanov a zrušení svazu;
- e) stanoviti směrodatné zásady pro svaz;
- f) usnáseti se o návrzích ústředního představenstva a členů svazu.

§ 21. Složení sjezdu.

Sjezd svazu tvoří:

- a) delegáti členů svazu;
- b) členové ústředního představenstva svazu.

Ústřední představenstvo jest oprávněno dovoliti přístup na sjezd také jiným osobám, avšak tyto nemají žádného práva hlasovacího. Za zvláštních okolností mohou však takové osoby býti připuštěny k účasti na jednání sjezdu.

§ 22. Zastoupení.

Zastoupení na sjezdech, jehož předpokladem je splnění všech příspěvkových povinností ke svazu, upravuje se, předpokládaje, že žádná země nebo svazek států nedisponuje více než $\frac{1}{2}$ všech hlasů, které mají býti na sjezdu odevzdány, takto:

I. Národní organizace, přijaté do svazu podle § 8, odst. a) a b), a národní pomocné organizace, přijaté do svazu podle odst. e) a na základě § 17 (II.), jsou oprávněny vyslati na sjezd po 2 delegátech.

II. Organizace, přijaté do svazu podle § 8, odst. c) a d), mají býti rozděleny ve skupiny a každá z těchto skupin má býti oprávněna vyslati na sjezd po 1 delegátu za každých plyných 25.000 členů.

III. Národní organizace, přijaté do svazu podle § 8, odst. a) a b), které zapravují svoje příspěvky na základě kolektivního členství, § 17 (III.), mají právo na 2 delegáty vzhledem ke svému členství a na dalšího delegáta vzhledem na každých 25.000 členů družstev k nim připojených.

Usnese-li představenstvo, aby příspěvky byly zapraveny na základě tržby za zboží, jak je ustanoveno v § 17 (I.), nemá se zastoupení na sjezdech řídit více podle počtu členstva, nýbrž podle zapravených příspěvků.

§ 23. Hlasovací právo.

Každá organizace má nárok na 1 hlas za každého svého delegáta, který byl jmenován ve smyslu § 22.

Organisacím, které mají právo na více než 1 hlas, jest dovoleno přenéstí všechny svoje hlasy na jednoho anebo více ze svých delegátů. Žádný delegát nesmí však odevzdati více nežli 10 hlasů.

§ 24. Návrhy.

a) Návrhy ke hlasování oprávněných členů, o kterých sjezd jedná a které byly dány na pořad jednání podle § 19, nutno správnímu výboru MDS. podati písemně aspoň 4 měsíce před konáním sjezdu;

b) správní výbor může dát na pořad jednání také další návrhy, které budou podány aspoň měsíc před konáním sjezdu;

c) návrhy ku projednání otázek později se vyskytnuvších, které jsou naléhavého významu, mohou býti podány také sjezdovému výboru, jenž rozhodne, jsou-li návrhy správné a tak naléhavé, aby musily býti předloženy sjezdu.

§ 25. Uvítací výbor sjezdový.

Národní svazy nebo národní sdružení, které jsou členy MDS., v jejichž zemi se sjezd shromáždí, jmenují uvítací výbor, který učiní všechny potřebné přípravy k uspořádání sjezdu.

Tento výbor má zahrnovati zástupce oně země v ústředním představenstvu a jiné funkcionáře svazu, které správní výbor MDS. uzná za nutné.

V. ČÁST: SPRÁVA SVAZU.

§ 26. Ústřední představenstvo.

Ústřední představenstvo tvoří zástupci organizací různých zemí nebo sdružení zemí ke svazu přináležejících, kteří byli sjezdem zvoleni. Každá taková národní organizace, plní-li vůči MDS, všechny svoje povinnosti, může činit nárok na jednoho zástupce vzhledem ke svému členství a na jednoho zástupce za první úplný obnos 100 liber šterl.

Dále jí přísluší právo na dalšího zástupce za každý další příspěvek 100 liber šterl, předpokládaje, že žádná země anebo svaz států nemá v ústředním představenstvu více než čtrnáct zástupců.

Jakýkoli počet zástupců jedné země nebo jednoho svazu států, který nepřesahuje nejvyšší zastoupení, může odevzdati plný počet hlasů, k nimž dotyčná země nebo dotčený svaz států jsou oprávněny.

Bylo-li do MDS. přijato více organizací jedné země, má býti zastoupení poměrně rozděleno mezi národní organizace.

Ve sporných případech o přidělení zástupců má rozhodnouti správní výbor MDS. Proti jeho rozhodnutí může býti podáno odvolání k ústřednímu představenstvu.

Ústřední představenstvo rozhoduje o tom, kterému státu, potažmo které zemi, má se dostati ve svazu zvláštního zastoupení.

Funkce všech členů představenstva končí na každém sjezdu. Vystupující členové mohou býti opět zvoleni do představenstva.

§ 27. Úkoly ústředního představenstva.

Ústřední představenstvo má tyto úkoly:

a) ustanoviti pořad jednání a doby sjezdu, jakož i posouditi všechny k němu podané návrhy;

b) schváliti rozpočet a pracovní program svazu;

c) voliti ze svého středu správní výbor, jmenovati generálního sekretáře a jiné vedoucí úředníky, jakož i stanoviti jejich požitky;

d) vyřizovati odvolání a stížnosti členů a vylučovati členy;

e) schvalovati smlouvy, které svazu ukládají trvalé závazky;

f) stanoviti dobu a místo, kde se má scházeti;

g) jmenovati revisora obchodních knih svazu;

h) usnášeti se o všech předmětech, o nichž stanovy neobsahují žádných předpisů;

i) voliti sjezdový výbor, který má rozhodovati o projednání pilných návrhů podle § 24 c), a podporovati předsedu v řízení sjezdu v případech, které by vznikly během jednání sjezdového. Sjezdový výbor má býti utvořen předsedou, jeho dvou místopředsedů a dalších tří členů ústředního představenstva;

k) navrhnouti členy čestného výboru.

Všecky záležitosti, o kterých hlasuje ústřední představenstvo, rozhodují se jednoduchou většinou odevzdaných hlasů.

§ 28. Schůze představenstva.

Ústřední představenstvo schází se aspoň jednou do roka:

a) navrhla-li to aspoň $\frac{1}{3}$ členů představenstva a většina hlasujících členů tento návrh schválila;

b) na usnesení správního výboru;

c) z přinucení na návrh $\frac{1}{3}$ členů představenstva.

Bezprostředně před každým sjezdem i po něm, má ústřední představenstvo konati svoji schůzi. Představenstvo může svoje usnesení činiti také cestou písemnou.

§ 29. Volba vedoucích orgánů.

Ústřední představenstvo volí ve své schůzi ihned po sjezdu ze středu svých členů předsedu (jenž má býti současně předsedou svazu i předsedou sjezdu) a dva místopředsedy.

§ 30. Správní výbor.

Správní výbor tvoří předseda, dva místopředsedové a osm dalších členů; volí jej ústřední představenstvo ze středu svých členů ve své schůzi ihned po sjezdu.

Člen, jemuž jest nemožno zúčastniti se schůze správního výboru, může jmenovati svého zástupce, který však musí býti členem ústředního představenstva.

§ 31. Úkoly správního výboru.

Správní výbor má plniti tyto úkoly:

a) přijímati členy do MDS.;

b) připraviti a organizovati sjezdy;

c) svolávatí ústřední představenstvo a připraviti mu k projednání předměty denního pořadu;

d) sestavití rozpočet a kontrolu o tom, jak bylo použito peněžních prostředků svazových;

e) usnášeti se o všech předmětech, které nejsou vyhrazeny ústřednímu představenstvu.

§ 32. Schůze správního výboru.

Správní výbor schází se podle potřeby, avšak aspoň jednou za 3 měsíce. V každé své schůzi určí správní výbor místo a dobu své příští schůze.

Správní výbor jest oprávněn činiti svá usnesení i cestou písemnou, avšak taková usnesení nutno oznámiti ústřednímu představenstvu.

On podá ústřednímu představenstvu každoročně písemnou zprávu o své činnosti a stavu družstevního hnutí ve všech zemích.

§ 33. Generální tajemník MDS.

Generální tajemník vykonává usnesení sjezdu ústředního představenstva a správního výboru a vede běžné záležitosti svazu v každém mezidobí.

On odpovídá za protokoly veškerých schůzí a jest zvláště oprávněn a povinen:

- a) zúčastnit se schůzí funkcionářů svazu, avšak pouze hlasem poradním;
- b) řídit záležitosti svazu;
- c) redigovati svazový orgán;
- d) spravovati pokladnu v rámci rozpočtu;
- e) přijímati pomocné síly;
- f) podávati každoročně zprávu o své činnosti.

§ 34. Práva národních svazů a sdružení.

Představenstva národních svazů nebo sdružení různých zemí mají býti přiřazena orgány MDS. k poradě ve všech záležitostech, vztahujících se na dotyčnou zemi.

Ona mají zvláště tato práva a tyto povinnosti:

- a) navrhovati sjezdu zástupce, příslušející jejich zemi v ústředním představenstvu podle § 26;
- b) jmenovati zástupce za takové členy ústředního představenstva, kteří z tohoto před ukončením svého úřadu vystoupí, anebo jejichž mandát byl jejich organizací za souhlasu ústředního představenstva odvolán, anebo kteří se nemohou některé schůze MDS. zúčastnit;
- c) zprostředkovati styky mezi MDS. a jejich vlastními členy a starati se o plnění jejich povinností;
- d) legitimovati delegáty, zvolené jejich organizací na sjezd MDS.;
- e) jmenovati své dopisovatele pro orgán MDS.;
- f) činiti ústřednímu představenstvu návrhy, o nichž má býti jednáno na sjezdech MDS.;
- g) podávati každoročně písemnou zprávu o své činnosti a o stavu družstevnictví své země.

§ 35. Výlohy činovníků MDS.

Výlohy, které členům ústředního představenstva vzniknou z jejich účasti na schůzích a sjezdech MDS., uhradí jejich organizace, dokud MDS. není s to uhraditi je sám ze svého.

27. sjezd MDS

VÍTÁ Zprávu o družstvech v roce 2000, kterou připravil Dr Laidlaw na žádost Ústředního výboru, a rovněž vítá připojenou zprávu připravenou ústředními družstevními svazy a radami v Bulharsku, Československu, Německé demokratické republice, Maďarsku, Polsku a SSSR, která popisuje ekonomické prostředí, ve kterém budou družstva pravděpodobně působit během následujících dvou desetiletí a také jejich vyhlídky pro rok 2000;

ZAZNAMENÁVÁ, že Zpráva, kterou připravil Dr Laidlaw, během příštích dvou desetiletí zachycuje pochmurný ekonomický výhled, zvláště z hlediska stále se snižujících zásob ropy, jeho pravděpodobného účinku na pokračování inflačních tlaků a zvyšování nezaměstnanosti, a pravděpodobnosti pokračování obchodní recese a přibývání obchodních překážek a zhroutení mezinárodního měnového systému;

PŘIJÍMÁ, že tyto Zprávy s varováním ukazují rostoucí propast mezi bohatými průmyslovými zeměmi a chudými rozvojovými zeměmi i přes snahy OSN a určitých činitelů rozvojovým zemím pomoci; a CHVÁLÍ dalekosáhlé návrhy Zprávy Nezávislého výboru pro Mezinárodní rozvojové otázky;

ZAZNAMENÁVÁ, že tyto Zprávy obsahují výčet environmentální krize, potřebu chránit přírodní zdroje a kontrolovat znečištění a jeho proudění do měst; a očekávání strohých přírodních zdrojů a kontroly znečištění a jeho proudění do měst; a očekávání vážného úbytku potravin, jak nebude světová produkce potravin stačit potřebám rostoucí populace;

POTVRZUJE životně důležitou potřebu, pokud má být zachován mír a pokud lidstvo nemá postihnout katastrofa, významně snížit výdaje na zbrojení;

UZNÁVÁ, že družstva budou čelit rostoucím těžkostem ve světě, ve kterém je bohatství stále soustředěno v několika zemích a v rukou několika jednotlivců v mnohých z těchto zemí; a tváří v tvář narůstající moci a bohatství mnohonárodních korporací, které pracují pro blaho mála lidí;

VÍTÁ určité základní ekonomické a sociální trendy, které lidstvu pomáhají přinést naději; jako je rostoucí zaujetí nezpůsobilostí ziskově motivované ekonomiky uspokojovat lidské potřeby; návrhy OSN na strategii mezinárodního rozvoje přinést spravedlivější přerozdělování bohatství a příjmu a výhod rozvoje a větší osobní účast na Novém mezinárodním ekonomickém řádu; a na emancipaci žen;

PROHLAŠUJE, že rostoucí zájem o družstevní rozvoj a jeho podpora je jedním z těchto trendů, a že takový rozvoj může větší měrou přispět k vyřešení některých ekonomických a sociálních problémů, kterým svět čelí;

Dále PROHLAŠUJE, že největší prioritou by mělo být:

- (i) rozvoj zemědělských družstev včetně zemědělských výrobních družstev mezi malými farmáři, zejména v rozvojových zemích, s vyhlídkou na zvyšování produkce potravin a reálného příjmu prvotních výrobců;
- (ii) podpora průmyslových družstev a přeměna existujících průmyslových podniků na družstva, aby se přispělo k: zvýšení motivace a produktivity; snížení nezaměstnanosti; a zlepšení vztahů v průmyslu a rozvoji průmyslové politiky, aby se dosáhlo rovnoměrnějšího přerozdělování příjmů;
- (iii) další rozvoj spotřebních družstev s důrazem na rysy, které je jasněji odlišují od soukromých obchodníků a udržují jejich nezávislost a účinné demokratické řízení členy;
- (iv) vytvoření skupin určitých družstev nebo jednotlivých mnohoúčelových společností, zvláště v městských oblastech tak, aby poskytovaly široký rozsah ekonomických a sociálních služeb: bytové, úvěrové, bankovní, pojišťovnické, restaurace, průmyslové podniky, zdravotnické služby, turistické, rekreační atd. v rámci rozsahu jednoho sousedského družstva;

POHLÍŽÍ na tyto Zprávy jako na počátek pokračujícího procesu výzkumu a sebezkoumání celosvětově rozšířeného družstevního hnutí; a proto

ŽÁDÁ členské organizace, aby zvážily způsoby, kterými buď samy, nebo prostřednictvím zástupců svých vlád, nebo obojího, pomohli realizovat implementaci těchto čtyř priorit družstevního rozvoje;

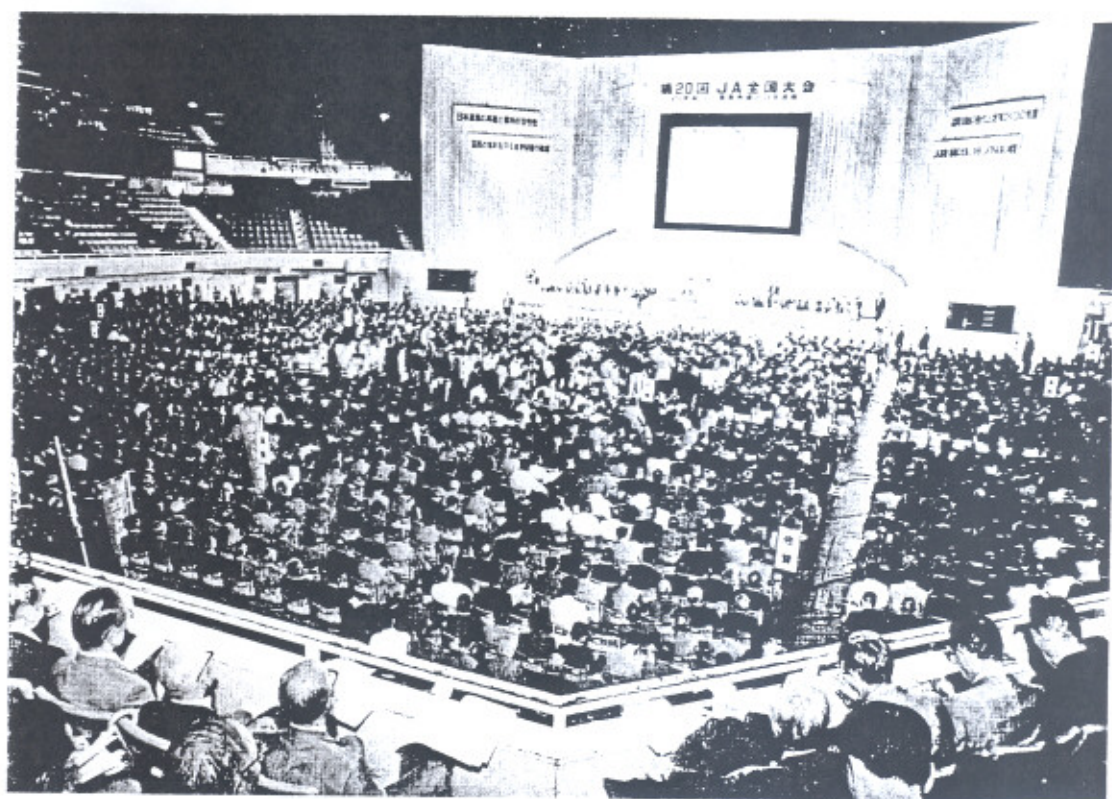
ŽÁDÁ členské organizace:

- (i) aby pozorně prostudovali tyto Zprávy;
- (ii) aby se podíleli na pokračující diskusi na jejich důsledcích;
- (iii) aby vybrali ke komentování ty části, které jsou zvláště aplikovatelné na jejich vlastní situace a problémy;
- (iv) a aby studovali, a pokud to bude nutné, aby zahájili výzkumný program, který by prověřil budoucí vývoj napříč všemi částmi družstevního systému;

ŽÁDÁ OSN a její organizace, aby se vší možnou energií uplatňovala své cíle navrhování mezinárodních rozvojových strategií, aby se vytvořil Nový mezinárodní ekonomický řád, který přinese více účastnickou společnost a spravedlivější přerozdělování plodů rozvoje, a současně vytvoří příznivější podmínky pro udržitelný družstevní rozvoj;

ŽÁDÁ členské organizace, aby pravidelně poskytovaly zprávy Ústřednímu výboru o výsledcích svých výzkumů a ty pak sloužily jako směrnice pro budoucnost vlastních hnutí, a aby Ústřední výbor v roce 1982 získal o této věci zvláštní zprávu.

Zdroj: Mavrogiannis, 2002: 146-148. Překlad vlastní.

Zdroj: Birchall, 1997: 62.

Příloha 16 – Přehled všech sjezdů a Valných shromáždění MDS

Přehled sjezdů MDS od založení do roku 1995

1. 1895	Londýn	17. 1948	PRAHA
2. 1896	Paříž	18. 1951	Kodaň
3. 1897	Delft	19. 1954	Paříž
4. 1900	Paříž	20. 1957	Stockholm
5. 1902	Manchester	21. 1960	Lausanne
6. 1904	Budapešť	22. 1963	Bournemouth
7. 1907	Cremona	23. 1966	Vídeň
8. 1910	Hamburg	24. 1969	Hamburg
9. 1913	Glasgow	25. 1972	Varšava
10. 1921	Basilej	26. 1976	Paříž
11. 1924	Gent	27. 1980	Moskva
12. 1927	Stockholm	28. 1984	Hamburg
13. 1930	Vídeň	29. 1988	Stockholm
14. 1934	Londýn	30. 1992	Tokio
15. 1937	Paříž	31. 1995	Manchester
16. 1946	Curych	---	

Zdroj: Čapek, 1966: 185–186; Watkins, 1970; Mavrogiannis, 2002.

Přehled zasedání Valných shromáždění MDS od roku 1999 do současnosti

1.	1999	Québec (Kanada)
2.	2001	Soul (Jižní Korea)
3.	2003	Oslo
4.	2005	Cartagena (Kolumbie)
5.	2007	Singapur

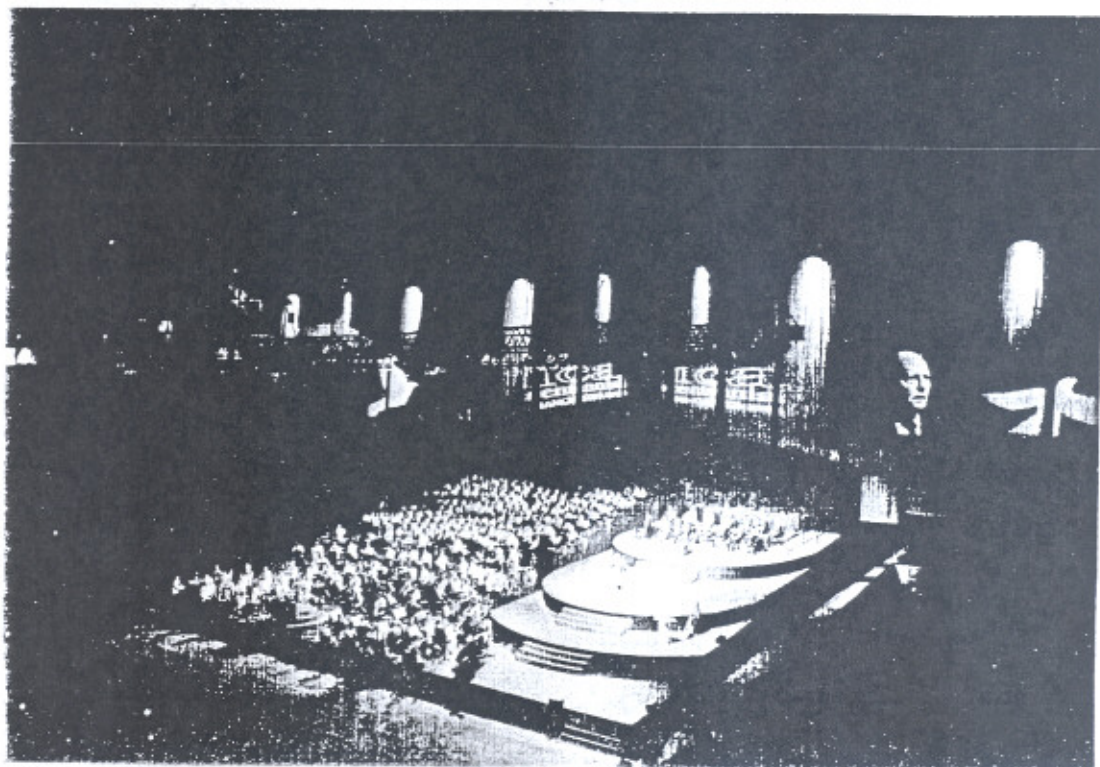
Zdroj: www.ica.coop/calendar/ga.html, přístup z 11. 6. 2008.

Příloha 17 - Názvy devíti sektorálních organizací MDS

- **Zemědělství:** International Co-operative Agricultural Organisation (ICAO)
- **Bankovníctví:** International Co-operative Banking Association (ICBA)
- **Spotřebitelství:** Consumer Co-operatives Worldwide (CCW)
- **Rybářství:** International Co-operative Fisheries Organisation (ICFO)
- **Zdravotnictví:** International Health Co-operative Organisation (IHCO)
- **Bydlení:** International Co-operative Housing Organisation (ICA Housing)
- **Průmysl a služby:** International Organisation of Industrial, Artisanal and Service Producers' Co-operatives (CICOPA)
- **Pojišťovnictví:** International Co-operative and Mutual Insurance Federation (ICMIF)
- **Cestovní ruch:** International Association of Tourism (TICA)

Zdroj: www.ica.coop/al-ica, přístup z 11. 6. 2008.

Příloha 18 – Výroční 31. sjezd MDS v Manchesteru, 1995

Zdroj: Birchall, 1997: 63.

Definice družstva:

Družstvo je nezávislým sdružením osob, které se dobrovolně spojily s cílem uspokojit své společné ekonomické, sociální a kulturní potřeby a přání prostřednictvím organizace, kterou společně vlastní a demokraticky řídí.

Družstevní hodnoty:

Družstevní hodnoty představuje vzájemná pomoc, demokracie, rovnost, spravedlnost a solidarita. Členové družstev věří morálním hodnotám, jako jsou čest, otevřenost, společenská odpovědnost a zájem o druhé.

Družstevní principy:

Družstevní principy jsou zásady, jejichž prostřednictvím družstva uvádějí své hodnoty do praxe.

1/ Dobrovolné a svobodné členství

Družstva představují dobrovolné organizace, jež jsou otevřeny všem osobám, které mají zájem o využití jejich služeb a mají vůli přijmout zodpovědnost danou členstvím v organizaci a to bez ohledu na pohlaví, rasu, a politické nebo náboženské přesvědčení.

2/ Demokratické řízení členy

Družstva jsou demokratickými organizacemi, které jsou řízeny svými členy, kteří se aktivně podílejí na stanovování strategických rozhodnutí. Muži a ženy, kteří působí jako volení zástupci, jsou odpovědní členům. Členové družstev mají rovné volební právo (jeden člen = jeden hlas) a podle stejných demokratických principů jsou organizovány družstevní svazy.

3/ Ekonomická spoluúčast členů

Členové družstva spravedlivě přispívají a demokraticky kontrolují kapitál družstva. Pokud není stanoveno jinak, pak získávají omezenou kompenzaci za upsaný kapitál vložený do družstva při vzniku členství. Členové alokují dosažený zisk pro následující účely: další rozvoj družstva, rozdělení finančního výsledku mezi členy v poměru k jejich účasti na obratu družstva a na podporu jiných činností družstva schválených jeho členy.

4/ Samospráva a nezávislost

Družstva jsou autonomní, svépomocné organizace řízené svými členy. Pokud dochází k uzavírání smluv a dohod s jinými organizacemi, včetně vládních organizací, nebo získávání kapitálu z externích zdrojů, vždy je nutné zajistit demokratickou kontrolu členy družstva a dbát o zachování správné samostatnosti a nezávislosti družstva.

5/ Vzdělávání a informovanost

Družstva poskytují vzdělávání a školení svým členům, voleným funkcionářům, manažerům a zaměstnancům tak, aby mohli efektivněji přispívat k rozvoji svých družstev. Současně usilují o udržování dobrých vztahů s veřejností, tj. zaměřují se na šíření informací o charakteru a výhodách spolupráce především mezi mladými lidmi.

6/ Spolupráce mezi družstvy

Vzájemná spolupráce družstev na všech úrovních, tj. místní, regionální, národní i mezinárodní, je nejlepší službou členům družstev i nejefektivnějším způsobem posílení celého družstevního hnutí.

7/ Zájem o společnost

Tím, že se družstva zaměřují na potřeby a přání svých členů, se současně podílejí na zajištění udržitelného rozvoje celé společnosti.

Zdroj: Mavrogiannis, 2002: 156-157. Překlad Dana Slámová a Jan Slabý ml.

Příloha 20 – Statistické údaje MDS z let 1966, 1993, 2000 a 2008

Členské země MDS v roce 1966: počet družstev a jejich členů (není rozděleno podle sektorů)

EVROPA		
Stát	Počet družstev	Počet jejich členů
Belgie	93	755 046
Bulharsko	1 301	1 969 127
ČSSR	1 066	2 159 774
Dánsko	8 702	1 558 874
Finsko	1 232	1 759 955
Francie	24 902	8 737 473
Holandsko	87	383 141
Irsko	337	121 088
Island	57	31 163
Itálie	21 894	4 505 201
Jugoslávie	2 096	1 506 000
Maďarsko	2 075	2 284 257
Malta	10	800
Norsko	1 043	525 951
NSR (bývalé Západní Německo)	2 422	3 770 777
Polsko	7 593	7 223 592
Rakousko	4 369	1 925 408
Rumunsko	3 200	7 833 097
Řecko	5 837	547 103
SSSR	16 195	53 600 000
Švédsko	4 906	2 108 137
Švýcarsko	905	844 945
Velká Británie	777	13 903 304
EVROPA CELKEM	111 099	118 054 213

Zdroj: Čapek, 1966: 197.

AMERIKA		
Stát	Počet družstev	Počet jejich členů
Argentina	212	352 210
Brazílie	271	120 000
Dominika	1	7 000
Guayana	423	23 932
Chile	120	48 776
Jamajka	16	3 000
Kanada	6 679	4 666 543
Kolumbie	1	18 139
Mexiko	3 118	467 480
USA	25 051	22 274 110
AMERIKA CELKEM	35 892	27 981 190

Zdroj: Čapek, 1966: 198.

AFRIKA		
Stát	Počet družstev	Počet jejich členů
Alžírsko	1	4 518
Keňa	240	4 196
Mauritius	294	29 843
Nigérie	2 282	122 339
Pobřeží slonoviny	-	-
SAR (Egypt)	1	39 793
Tanzanie	38	400 000
Tunisko	13	120 000
Uganda	1 641	397 504
Zambie	60	15 500
AFRIKA CELKEM	4 570	1 133 693

Zdroj: Čapek, 1966: 198.

ASIE		
Stát	Počet družstev	Počet jejich členů
Barma (Myanmar)	6 031	1 215 916
Cejlon (Sri Lanka)	14 750	964 794
Filipíny	417	272 512
Indie	354 622	45 230 505
Írán	2	9 574
Izrael	1 663	1 055 313
Japonsko	15 947	13 825 484
Jordánsko	502	16 896
Jižní Korea	398	2 184 086
Kypr	758	132 589
Malajsie	4 101	269 162
Pákistán	22 317	1 198 512
Singapur	23	13 342
ASIE CELKEM	421 531	66 388 685

Zdroj: Čapek, 1966: 199.

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE		
Stát	Počet družstev	Počet jejich členů
Austrálie	2 056	754 076
Nový Zéland	1	1 986
AUST. A OC. CELKEM	2 057	756 062

Zdroj: Čapek, 1966: 199.

SVĚT	Počet družstev	Počet jejich členů
SVĚT CELKEM	575 149	214 313 843

Zdroj: Čapek, 1966: 199.

Členské organizace MDS v roce 1993

Světadíl	Počet zemí	Počet družstevních org.	Počet členů těchto org.
Afrika	17	24	15 228 000
Amerika	16	29	86 843 000
Asie a Oceánie	22	59	442 823 000
Evropa	37	98	161 029 000
CELKEM	92	210	705 923 000

Zdroj: Němcová, Průcha, 1999: 30.

Členské organizace MDS v roce 2000

Světadíl	Počet zemí	Počet družstevních org.
Afrika	14	26
Amerika	21	74
Asie a Oceánie	27	60
Evropa	34	88
CELKEM	96	248

Zdroj: International Co-operative Alliance. 2001. *Annual Report 2000*. [online].

Geneva: ICA [citováno 18. 4. 2008]. Dostupné z: www.ica.coop/publications/ar/2000-annual-report.pdf. Překlad vlastní.

Členské organizace MDS v roce 2008

Světadíl	Počet zemí	Počet družstevních org.
Afrika	14	19
Amerika	18	67
Asie a Oceánie	21	57
Evropa	33	80
Mezinárodní organizace	(sídlo USA)	1
CELKEM	86 (bez mezinár. org.)	223 (bez mezinár. org.)

Zdroj: International Co-operative Alliance. 2005 – 2008. *ICA Member Organisations*. [online]. 12. 4. 2008. Geneva: ICA [citováno 18. 4. 2008]. Dostupné z: <http://www.ica.coop/members/index.html>. Překlad vlastní.